

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/121/2021
Identifikačné číslo spisu:	7116200023
Dátum vydania rozhodnutia:	28.10.2021
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:7116200023.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu I. R., bývajúceho v L., zastúpeného Mgr. Marcelom Fandákom, LL.M., advokátom, so sídlom v Košiciach, Kováčska 40, proti žalovanému Howe Slovensko s. r. o., so sídlom v Košiciach, Magnezitárska 10, IČO: 36 586 773, zastúpeného advokátskou kanceláriou Masnyk Legal s. r. o., so sídlom v Košiciach, Ťahanovské riadky 25, o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru a náhradu mzdy, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15Cpr/1/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. septembra 2020 sp. zn. 11CoPr/6/2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ a „okresný súd“) rozsudkom z 13. decembra 2018 č. k. 15Cpr/1/2016-420 určil, že skončenie pracovného pomeru žalobcu výpoveďou žalovaného z 29. júla 2015 je neplatné (I.), žalobu o náhradu mzdy vylúčil na samostatné konanie (II.) a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III.). Žalobca sa žalobou domáhal proti žalovanému určenia, že skončenie jeho pracovného pomeru výpoveďou žalovaného z 29. júla 2015 podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce je neplatné, ako aj zaplata náhrady mzdy na tom skutkovom základe, že na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej 13. decembra 2004 pracoval u žalovaného vo funkcii „Plant manager“, následne na základe pracovnej zmluvy z 09. mája 2005 v znení jej dodatkov z 30. júna 2006, 01. júla 2007, 01. júla 2008 a 01. júla 2010 v pracovnej pozícii riaditeľa závodu, s dohodnutým dňom nástupu do práce 01. júna 2005, a v čase od 14. marca 2005 do 15. júna 2015 bol žalobca aj členom štatutárneho orgánu a konateľom žalovanej spoločnosti, keď z tejto funkcie bol odvolaný k 15. júnu 2015 rozhodnutím jediného spoločníka žalovaného. Dňa 31. júla 2015 bola žalobcovi doručená zo strany žalovaného výpoveď z 29. júla 2015 z dôvodu nadbytočnosti podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b/ zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, ktorá sa podľa svojho obsahu viaže k pracovnoprávnemu vzťahu uzatvorenému medzi žalobcom a žalovaným na základe pracovnej zmluvy z 13. decembra 2004, pričom dôvodom výpovede

mala byť organizačná zmena, na základe ktorej bola zrušená pracovná pozícia „Plant manager“, v dôsledku čoho sa žalobca stal pre žalovaného nadbytočným. Žalobca považoval výpoveď za neplatnú a mal za to, že jeho pracovný pomer u žalovaného naďalej trvá vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný ukončil výpoveďou právny vzťah založený na základe pracovnej zmluvy z 13. decembra 2004, následne však vznikol pracovný pomer na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej 09. mája 2005, ktorý naďalej trvá a pre danie výpovede neboli splnené podmienky stanovené Zákonníkom práce, žalovaný výpoveďou sledoval obchádzanie zákona, v dôsledku čoho je tento právny úkon postihnutý vadou neplatnosti. Po vykonaní dokazovania a právnom posúdení prejednávanej veci podľa ustanovení § 1 ods. 1, § 63 ods. 1 písm. b/, § 63 ods. 2, § 43 ods. 1, § 18 a § 54 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení účinnom do 29. júla 2015, t. j. v čase dania výpovede žalobcovi (ďalej tiež aj „ZP“) a ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie dospel k záveru, že podaná žaloba je dôvodná. Po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že v danom prípade žalovaný, ktorého ako zamestnávateľa zaťažovalo dôkazné bremeno, nepreukázal splnenie materiálnych predpokladov platnosti výpovede z pracovného pomeru z 29. júla 2015 danej žalobcovi, a to splnenie ponukovej povinnosti alebo existenciu absolútnej nemožnosti žalobcu ďalej zamestnávať ako hmotnoprávnej podmienky platnosti výpovede z pracovného pomeru, a ani existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi zrušením pracovného miesta žalobcu na základe organizačnej zmeny platnej od 31. júla 2015 a nadbytočnosťou žalobcu, keďže práca, ktorú vykonával žalobca v pracovnej pozícii riaditeľa závodu, neprestala byť v dôsledku rozhodnutia o organizačnej zmene pre žalovaného potrebná, práca tohto druhu bola aj po rozhodnutí o organizačnej zmene z 31. mája 2015 naďalej vykonávaná na iných pracovných pozíciách a inými osobami. Podľa názoru súdu rozhodnutie o organizačnej zmene nepochybne bolo v kompetencii konateľa žalovanej spoločnosti, žalobca však v čase výpovede nebol nadbytočný, keďže v konaní nebolo sporné, že po doručení výpovede došlo k prerozdeleniu jeho pracovných úloh na iné osoby, časť z nich prešla na konateľa žalovanej spoločnosti I. a časť na osoby v iných - nových pracovných pozíciách, ktoré vznikli v čase výpovede, a to „Finance manager“ a „Plant manager - Finishing“, na ktoré od 1. septembra 2015 žalovaný prijal nových zamestnancov. Súd prvej inštancie vychádzal z názoru, že uvedené pracovné funkcie mohol žalobca vykonávať vzhľadom na svoje schopnosti, kvalifikáciu či zdravotný stav a mohli mu byť zo strany žalovaného ponúknuté, čo sa však nestalo. Žalovaný si nesplnil ponukovú povinnosť, lebo v čase výpovede mal voľné pracovné miesta, ktoré žalobcovi mohol ponúknuť, keď z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že v jednotlivých mesiacoch roka 2015 i v čase dania výpovede, u žalovaného bolo obsadzovaných niekoľko pracovných miest spoločnosťou ADECCO s. r. o., a okrem toho samotný žalovaný v printových médiách informoval verejnosť, že prijíma nových zamestnancov. Obranu žalovaného založenú na tvrdení, že v čase dania výpovede neexistovala žiadna voľná pracovná pozícia, ktorú by žalobca vzhľadom na svoje schopnosti a kvalifikáciu mohol vykonávať, a to ani po predchádzajúcej príprave, a preto žalobcovi nebolo ponúknuté žiadne pracovné miesto, súd posúdil ako nedôvodnú. Taktiež argumentáciu žalovaného vo vzťahu k ponuke menej prestížnej pracovnej pozície ako (ne)vhodnej práce, považoval za právne neakceptovateľnú, pričom v tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 261/2007, podľa ktorého „nemožnosť zamestnanca ďalej zamestnávať znamená, že zamestnávateľ nemá pre zamestnanca žiadnu prácu, teda ide o absolútnu nemožnosť zamestnanca ďalej zamestnávať. Zamestnávateľ má totiž povinnosť zamestnancovi ponúknuť akékoľvek voľné miesto, ktoré je k dispozícii v čase výpovede, nielen miesto zodpovedajúce pôvodnej pracovnej zmluve, prípadne jeho kvalifikácii podľa § 55 ZP. Pokiaľ by konaním žalovaného v dôsledku organizačnej zmeny došlo k znížovaniu počtu zamestnancov, tiež v tomto prípade by musel splniť ponukovú povinnosť. Zvýšenie efektívnosti práce môže totiž zamestnávateľ dosiahnuť aj rozhodnutím o organizačnej zmene, pri ktorej dôjde k úprave pracovného času, napríklad vtedy, keď má rovnaké úlohy plniť ten istý počet zamestnancov, avšak pracujúcich v skrátenom pracovnom čase. Rozhodnutie, či túto ponuku zamestnanec využije, je výlučne na ňom. Ak ponuku odmietne, potom je splnená podmienka podľa § 63 ods. 2 Zákonníka práce pre platnosť výpovede“. Keďže žalovaný nepreukázal splnenie materiálnych predpokladov platnosti výpovede z pracovného pomeru danej žalobcovi, z uvedených dôvodov súd žalobe vyhovel a vyslovil, že výpoveď žalovaného z 29. júla 2015 daná žalobcovi je neplatná. Ako nedôvodnú posúdil námietku žalovaného, že žaloba bola podaná po uplynutí prekluzívnej lehoty, s poukazom na to, že výpoveď bola žalobcovi daná 29. júla 2015, trojmesačná výpovedná doba začala plynúť 1. augusta 2015 a uplynula by 31. októbra 2015, žalobca neplatnosť skončenia pracovného

pomeru mohol uplatniť na súde v dvojmesačnej lehote podľa ustanovenia § 77 ZP, teda najneskôr do 31. decembra 2015, kedy bola žaloba doručená súdu, čo vyplýva z prezenčnej pečiatky súdu, ktorou opatrla žalobu podateľňa súdu, a preto súd uzavrel, že žaloba bola podaná v stanovenej lehote. Nárok o zaplatenie náhrady mzdy, o ktorom je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, súd vylúčil na samostatné konanie podľa ustanovenia § 166 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“ a „krajský súd“) rozsudkom z 23. septembra 2020 sp. zn. 11CoPr/6/2019 odmietol odvolanie proti výroku rozsudku o vylúčení nároku na náhradu mzdy na samostatné konanie; v ostatnej časti potvrdil rozsudok a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. Podľa názoru odvolacieho súdu výpoveď žalovaného z 29. júla 2015 daná žalobcovi bola dôvodne posúdená ako neplatná z dôvodu nedodržania ponukovej povinnosti žalovaného (zamestnávateľa) vyplývajúcej z ustanovenia § 63 ods. 2 ZP, ktorú zákon formuluje ako hmotnoprávnu podmienku platnosti výpovede z pracovného pomeru danej zamestnancovi z dôvodu nadbytočnosti podľa ustanovenia § 63 od. 1 písm. b/ ZP. Aj podľa ustálenej judikatúry i záverov právnej praxe splnenie ponukovej povinnosti zamestnávateľa v zmysle tohto zákonného ustanovenia je zákonným predpokladom danosti výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ ZP, pričom samotná existencia tohto výpovedného dôvodu zamestnávateľa nezabýva právnej povinnosti ponúknuť zamestnancovi ešte pred uplatnením výpovede vhodnú prácu tak, ako ju vymedzuje ustanovenie § 63 ods. 2 ZP v znení platnom v čase výpovede. K povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti pri dokazovaní splnenia ponukovej povinnosti vyplývajúcej z § 63 ods. 2 ZP sa Najvyšší súd SR vyjadril v rozsudku sp. zn. 6 Cdo 138/2012 z 30. septembra 2013, v ktorom uviedol, že splnenie ponukovej povinnosti musí zásadne tvrdiť a preukázať zamestnávateľ. To znamená, že zamestnávateľ musí tvrdiť a dokázať, že zamestnancovi pred daním výpovede ponúkol inú pre neho vhodnú prácu v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce. Ak však zamestnávateľ uvádza, že v čase výpovede nemal možnosť zamestnanca ďalej zamestnávať, lebo nemal v mieste výkonu práce žiadne voľné pracovné miesto, je pre posúdenie otázky splnenia jeho ponukovej povinnosti určujúce zistenie, či v rozhodnom čase v mieste výkonu práce boli pracovné miesta voľné, alebo či boli obsadené. V takomto prípade je na zamestnávateľovi, aby tvrdil a preukázal, že ku dňu výpovede všetky pracovné miesta boli obsadené inými zamestnancami (ide tu totiž o absolútnu nemožnosť zamestnanca ďalej zamestnávať). Dôkazné bremeno preukázať, že zamestnancom označené pracovné miesto bolo ku dňu výpovede obsadené iným pracovníkom (napr. predložením pracovnej zmluvy), leží aj v takomto prípade na zamestnávateľovi. Preukázanie reálnej neexistencie obsadenosti pracovného miesta nemožno totiž od zamestnanca spravodlivo požadovať, lebo sa zásadne nedokazuje to, čo neexistuje, ale to, čo existuje (existencia právnej skutočnosti). V kontexte preukázaných skutkových okolností uplatnenej výpovede, zrušenia pracovnej pozície zastávanej žalobcom a vytvorenia nových pracovných pozícií, na ktoré boli presunuté pracovné činnosti vykonávané žalobcom, a ktoré boli v čase prijatia a nadobudnutia účinnosti organizačnej zmeny obsadené novými zamestnancami, postup žalovaného odôvodňuje i záver, že žalobca sa v skutočnosti nestal pre zamestnávateľa nadbytočným, a že prijatá organizačná zmena u žalovaného, ktorá bola dôvodom výpovede z pracovného pomeru danej žalobcovi pre nadbytočnosť, bola len fiktívna a účelová, ako to tvrdil v danom spore žalobca, a teda žalovaný nemohol pracovný pomer so žalobcom platne skončiť výpoveďou z tohto dôvodu. Tvrdenia žalovaného, že žiadne zodpovedajúce (vhodné) pracovné miesto v čase dania výpovede žalobcovi v spoločnosti nebolo voľné, a z toho dôvodu nemohol splniť svoju ponukovú povinnosť v zmysle § 63 ods. 2 ZP, je nedôvodné, nezodpovedajúce výsledkom vykonaných dôkazov a nepreukázané. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný v konaní nepreukázal, že po zrušení pracovnej pozície „Plant manager“ nemal možnosť žalobcu ďalej zamestnávať žiadnou inou prácou, a to ani po predchádzajúcej príprave, neuniesol v tomto smere svoje dôkazné bremeno, a z tohto dôvodu je výpoveď z pracovného pomeru pre nadbytočnosť daná žalobcovi neplatná. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v 100 % rozsahu s tým, že o jej

výške rozhodne súd prvej inštancie po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/, resp. písm. c/ CSP. Dovolateľ k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP uviedol, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie, a to napriek skutočnosti, že v danom prípade ide o individuálny pracovno-právny spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre ktorý platí, že súd pojednávanie nenariaďuje, len ak s tým strany súhlasia. Navyše z ustanovenia § 385 ods. 1 CSP je zrejmé, že v odvolacom konaní má odvolací súd nariadiť pojednávanie okrem iného vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Žalovaný v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie uviedol dôvody, pre ktoré žiada o doplnenie dokazovania. Žalovaný mal za to, že postup odvolacieho súdu, ktorý rozhodol vo veci bez toho, aby nariadil pojednávanie, nebol správny. V dôsledku toho, že ani v odvolacom konaní neboli vykonané dôkazy navrhnuté žalovaným, skutkový stav súdom prvej inštancie nebol zistený správne a úplne. Dovolateľ k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 CSP uviedol, že odvolací súd sa odchýlil od záverov rozhodnutia sp. zn. 6 Cdo 138/2012 a otázka bremena tvrdenia a dôkazného bremena strán sporu nebola posúdená správne. Vzhľadom k námietke žalobcu v konaní týkajúcej sa otázky splnenia ponukovej povinnosti žalovaný predložil súdu organizačnú štruktúru, čím preukázal svoje tvrdenie, že pred podaním výpovede nemal pre žalobcu iné vhodné voľné pracovné miesto, ktoré by mohol žalobcovi ponúknuť. Zároveň žalovaný uviedol, že žalobca odmietol zotrvať v spoločnosti na inej, než riaditeľskej pozícii. Žalobca potom v priebehu konania pred súdom prvej inštancie označil tri pracovné miesta, ktoré mu mali byť ponúknuté. Žalovaný následne predložil súdu vyššie uvedené pracovné zmluvy, na základe ktorých boli obsadené pracovné pozície, ktoré označil žalobca ako tie, ktoré mu mali byť podľa jeho názoru ponúknuté. Dve pracovné pozície už boli v čase podania výpovede žalobcovi obsadené a nemohli byť žalobcovi ponúknuté ako voľné. Tretia žalobcom označená pracovná pozícia bola obsadená až takmer rok po podaní výpovede žalobcovi. Sám žalobca ako riaditeľ spoločnosti tieto pozície obsadzoval, a mal teda logicky vedomosť o tom, že tieto pracovné miesta boli obsadené. V tejto súvislosti má žalovaný za to, že neobstojí odôvodnenie odvolacieho súdu, podľa ktorého žalovaný údajne obchádzal zákon, keď deň nástupu do práce pri prvých dvoch pracovných pozíciách bol dohodnutý dva mesiace po podpise pracovných zmlúv. Keďže sám žalobca obsadzoval tieto pracovné pozície, mal aj práve samotný žalobca vplyv na to, aký dátum bol so zamestnancami dohodnutý ako deň nástupu do práce. Následne z vyjadrenia Adecco Slovakia s. r. o. je zrejmé, že v relevantnom období žalovaný obsadil nejaké pracovné miesta cez inštitút dočasného pridelenia. Z vyjadrenia však nie je zrejmé, aké konkrétne pracovné pozície žalovaný obsadzoval, resp. ktoré konkrétne pozície mali byť žalobcovi ponúknuté. Bolo povinnosťou žalobcu označiť konkrétne pracovné pozície obsadzované spoločnosťou Adecco s. r. o., ktoré mu mali byť ponúknuté. Keďže tak žalobca neurobil, neunesol dôkazné bremeno, a preto v konaní nebolo preukázané porušenie ponukovej povinnosti zo strany žalovaného. Podľa žalovaného je zrejmé, že žalobca v súdnom spore účelovo poukazuje na údajné porušenie ponukovej povinnosti zo strany žalovaného, tým z jeho strany dochádza k zneužitiu ponukovej povinnosti. Toto jeho konanie nemá požívať právnu ochranu, ak nemá byť slovenské právo chápané vyslovene formalisticky a bez zreteľa na zjavné skutočnosti a konkrétne okolnosti prípadu. Odvolací súd má za to, že v prejednávacom prípade absentuje príčinná súvislosť medzi nadbytočnosťou žalobcu a prijatou organizačnou zmenou. Žalovaný odmieta účelové tvrdenia žalobcu o tom, že prijatá organizačná zmena v spoločnosti žalovaného, ktorá bola podkladom pre výpoveď žalobou, bola fiktívna. Práve výpoveď súčasného konateľa žalovaného, ktorej časť je aj citovaná v napadnutom rozsudku potvrdzuje skutočnosť, že prijatá organizačná zmena v žiadnom prípade nebola fiktívna. Pracovná pozícia riaditeľa závodu bola rozhodnutím žalovaného dňa 15. júna 2015 zrušená a dodnes u žalovaného takáto pozícia nebola opätovne vytvorená. Žalovaný má za to, že v danom prípade je existencia príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím o organizačnej zmene a nadbytočnosťou zamestnanca daná a preukázaná. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a tiež rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadal o odklad právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo

50/2008, nakoľko súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Ďalej povinnosť súdu nariadiť pojednávanie vo veci individuálneho pracovnoprávneho sporu sa vzťahuje na konanie pred súdom prvej inštancie. Okresný súd v tomto smere vykonal niekoľko pojednávaní, a teda táto podmienka bola splnená. Keďže krajský súd nevzhladol žiadny relevantný dôvod na opakovanie či dopĺňanie dokazovania, postupoval správne, keď na rozhodnutie o odvolaní žalovaného pojednávanie nenariadil. Keďže žalovaným tvrdená skutočnosť, podľa ktorej žalobca údajne vopred odmietol akúkoľvek inú pozíciu u žalovaného bola výlučne tvrdením štatutárneho orgánu žalovaného, ktorú skutočnosť žalobca poprel v rámci viacerých svojich vyjadrení a to opakovane, je bez rozumných pochybností zrejmé, že ani prípadný ďalší výsluch žalobcu by nevedol k žiadnemu inému záveru o tejto otázke, a teda jeho vykonávanie by bolo nadbytočné, nevhodné a obsolentné. Je to práve súd, ktorý rozhoduje o tom, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná a ktorý nie, pričom sa riadi práve procesnou hospodárnosťou. Pokiaľ vykonávanie ďalšieho výsluchu žalobcu bolo obsolentné, a nevedlo by k inému záveru okresného súdu či krajského súdu, nemal žalovaný žiadny procesný nárok na to, aby krajský súd dopĺňal dokazovanie vykonaním tohoto ďalšieho výsluchu. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 CSP žalobca uviedol, že prejednávajúcu vec na základe vykonaných dôkazov a na základe žalobcom označených pracovných miest nemožno za žiadnych okolností, ani len analogicky prirovnávať k situácii opisovanej v ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 138/2012 z 30. septembra 2013, ktorý hovorí o diametrálne odlišnej situácii, kedy zamestnanec - žalobca len všeobecne uviedol počet voľných pracovných miest zistených ku koncu kalendárneho roka a nie ku dňu výpovede. V prejednávanej veci konajúce súdy boli povinné a riadne prihliadali na obmedzené možnosti žalobcu označiť voľné pracovné miesta, pretože v čase dokazovania pred okresným súdom už objektívne nemal prístup k žiadnym konkrétnym informáciám nachádzajúcim sa vo sfére žalovaného, a teda nemohol mať úplne presné informácie o voľných miestach u žalovaného v čase podania výpovede. Jediný správny záver v prejednávanej veci je teda ten, že v dôsledku dostatočného označenia pracovných miest u žalovaného nepochybne došlo k presunu dôkazného bremena na žalovaného, ktorý v prípade, ak chcel byť v spore úspešný, bol povinný preukázať, že žalobcom označené pracovné miesta neboli v čase podania výpovede, teda v rozhodujúcom období, voľné. Keďže si však túto povinnosť nesplnil, neunesol dôkazné bremeno, čo logicky vyústilo v jeho procesný neúspech v konaní. Preto uplatňovanie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/, resp. § 421 ods. 1 písm. c/ CSP považuje žalobca iba za snahu žalovaného vyviniť sa spod situácie, keď výlučne vlastnou vinou neunesol dôkazné bremeno, v dôsledku čoho bol napokon v spore neúspešný. Taktiež správne odvolací súd dospel k záveru o neexistencii príčinnej súvislosti medzi organizačnou zmenou žalovaného a nadbytočnosťou žalobcu. Žalobca na záver navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol a určil, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Žalovaný vo svojom stanovisku k vyjadreniu žalobcu zotrval na svojich tvrdeniach z dovolania a uviedol, že aj s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré konštatujú, že splnenie ponukovej povinnosti musí byť v súlade so zásadou vyplývajúcou z čl. 2 Zákonníka práce, v zmysle ktorého výkon práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi a nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať, má žalovaný za to, že konanie žalobcu nemá požívať právnu ochranu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti a vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 CSP a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 144/2019, 4 Cdo 108/2019, 9 Cdo 72/2020).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP a súčasne spĺňajúci podmienku § 429 ods. 2 písm. a/ CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť. Na odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné :

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon

prípúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (písm. a/), ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (písm. b/), strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník (písm. c/), v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (písm. d/), rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (písm. e/), alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. f/).

10. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

14. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava odvolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

15. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil dovolací súd (§ 442 CSP).

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

16. Žalovaný v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie, pričom ide o individuálny pracovno-právny spor a taktiež namieta nevykonanie ním navrhnutých dôkazov, čím skutkový stav zistený súdom prvej inštancie nie je úplný a správny.

17. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva

patri viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ CSP je, že a/ k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom, ktorý b/ znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva c/ v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

19. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj sp. zn. 1 ECdo10/2014, 3 Cdo 146/2013).

20. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

21. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že jeho procesné práva boli porušené tým, že na prejednanie odvolania krajský súd nenariadil pojednávanie, dovolací súd poukazuje na to, že podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie (pozri bod 13. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Keďže na nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania je postupom, ktorý plne zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1

CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces.

22. V súvislosti s ďalšou námietkou dovolateľa, že ani v odvolacom konaní neboli vykonané dôkazy navrhnuté žalovaným (výsluch žalobcu), v dôsledku čoho nebol v danej veci skutkový stav zistený správne a úplne, najvyšší súd uvádza, že súdy nižších inštancií neboli povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrilo výlučne súdu, a nie stranám (§ 185 ods. 1 CSP). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, mohlo to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999), čo nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Pokiaľ okresný alebo krajský súd na to, aby ustálili skutkový stav, ktorý im umožňuje meritórne rozhodnúť, vykonajú iba časť navrhnutých dôkazov, konajú v rámci svojich kompetencií, pričom rozsah vykonaného dokazovania nie je závislý od vôle sporových strán. V opačnom prípade by okrem iného mohlo dochádzať k rozsiahlym prietahom v konaní, nakoľko by súd nemal oprávnenie odmietnuť ani vykonanie takých dôkazov, ktoré k ustáleniu skutkových okolností prejednávanej veci nevedú, dokonca ho maria. Odvolací súd v tejto súvislosti považoval zistený skutkový stav pre potreby rozhodnutia tohto sporu za dostatočný, preto žiadne ďalšie dokazovanie vo veci už nevykoná. Takýto postup súdu je plne v súlade s jeho postavením v civilnom procese. Určujúcim kritériom je v takomto prípade ustálenie skutkového stavu pre rozhodnutie. Pokiaľ prvoinštančnému súdu a následne aj odvolaciemu súdu postačovali vykonané dôkazy na rozhodnutie vo veci a mali za to, že ďalšie návrhy, napr. výsluch žalobcu, nie sú spôsobilé naštříbiť záver o vyhovení žalobe, bolo plne v súlade so zákonom i logikou, keď ako dôvod pre vyhovenie žalobe uviedli nedodržanie ponukovej povinnosti žalovaného (zamestnávateľa) vyplývajúcej z ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce a absenciu existencie priamej príčinnej súvislosti medzi zrušením pracovného miesta žalobcu na základe organizačnej zmeny platnej od 31. júla 2015 a nadbytočnosťou žalobcu. Nie každý dôkaz je spôsobilý zmeniť úvahy súdu smerom k posúdeniu sporu a do dôkaznej núdze sa môže procesná strana dostať, aj keď navrhne viacero dôkazov, ktoré ale nie sú relevantné pre rozhodnutie veci. Vzhľadom na uvedené, ak žalovaný v podanom odvolaní navrhoval vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré doplnenie dokazovania nepovažoval už odvolací súd (a predtým aj súd prvej inštancie, pozn.) za potrebné, nebolo nevyhnutné sa k týmto návrhom osobitne vyjadrovať.

23. Pokiaľ dovolateľ vytýkal konajúcim súdom nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej procesnoprávnej úpravy (Občiansky súdny poriadok) nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (napr. R 42/1993 a sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

24. Neopodstatnená je preto námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

Dovolanie podľa § 421 písm. a/ CSP

25. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a namieta nesprávnosť posúdenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena, ohľadne splnenia ponukovej povinnosti žalovaným v zmysle ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce odvolacím súdom a jeho odklon od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 138/2012.

26. Ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, a k o mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax

dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (R 83/2018). Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu (t. j. právnu otázku, ktorá bola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver dovolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

27. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a v o Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

28. Pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ sa ale nenapĺňa rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky, ani Európskeho súdu pre ľudské práva (porovnaj sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 165/2018, 6 Cdo 79/2017, 8 Cdo 102/2017). Dovolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je ani Ústavný súd Českej republiky (3 Cdo 38/2019). V dovolaniach, prípustnosť ktorých je vyvodzovaná z tohto ustanovenia, nemožno preto (úspešne) poukazovať na rozhodnutia uvedených súdov. Pokiaľ je riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odlišné od riešenia danej otázky týmito súdmi, nemôže ísť o „odklon“ relevantný v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (3 Cdo 204/2018).

29. Dôkazné bremeno je inštitútom práva procesného, pretože je nerozlučne spojené s civilným sporovým konaním a prejavuje sa vo výsledku sporu. Možno ho vymedziť ako procesnú zodpovednosť strany sporu za to, že súdu budú rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno vzťahuje, preukázané. Pojem „dôkazné bremeno“ sa najčastejšie používa v spojení s jeho unesením alebo neunesením; ak ho strana sporu (ne)uniesla, znamená to, že sa jej (ne)podarilo skutočnosť preukázať bez ohľadu na to, či si dôkaznú povinnosť splnila či nespĺnila.

30. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 138/2012 o povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti pri dokazovaní splnenia ponukovej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce platí, že splnenie povinnosti musí zásadne tvrdiť a preukázať zamestnávateľ. Ak ale zamestnanec v rámci procesnej obrany tvrdí, že ku dňu výpovede zamestnávateľ mal v mieste výkonu práce voľné pracovné miesto, splnenie bremena tvrdenia na strane zamestnanca predpokladá, že zamestnanec označí konkrétne pracovné miesto, ktoré bolo ku dňu výpovede v mieste jeho výkonu práce voľné. Dôkazné bremeno preukázať, že zamestnancom označené pracovné miesto bolo ku dňu výpovede obsadené iným pracovníkom (napr. predloženie pracovnej zmluvy), je však aj v tomto prípade

na zamestnávateľovi.

31. V danom prípade dovolateľ spochybňoval správnosť riešenia otázky týkajúcej sa posúdenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena pri splnení ponukovej povinnosti zo strany žalovaného tvrdiac, že odvolací súd sa odchýlil od záverov rozhodnutia sp. zn. 6 Cdo 138/2012. Uvedenému nasvedčuje aj ďalší text dovolania, kde dovolateľ namietal, že bolo povinnosťou žalobcu označiť konkrétne pracovné pozície obsadzované spoločnosťou Adecco s. r. o., ktoré mu mali byť ponúknuté, ale keďže tak žalobca neurobil, neunesol dôkazné bremeno a preto v konaní nebolo preukázané porušenie ponukovej povinnosti zo strany žalovaného. Dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach (napr. sp. zn. 8 Cdo 115/2017) vysvetlil, že o otázku relevantnú z hľadiska ustanovení § 421 ods. 1 CSP sa nejedná pri riešení otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, teda bremeno procesnej zodpovednosti za to, že v civilnom spore bude mať súd možnosť urobiť pre dostatok potrebných skutkových poznatkov rozhodnutie v prospech strany. Významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 CSP je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti CSP je opodstatnené konštatovanie, že otázkou takého právneho významu je otázka významná nielen pre tú-ktorú prejednávajú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky a judikatórnej činnosti najvyššieho súdu, úlohou ktorého je zjednocovať rozhodovanie všeobecných súdov (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 132/2009, 2 Cdo 71/2010, 3 Cdo 51/2006, 4 Cdo 151/1998, 5 Cdo 1/2010, 7 Cdo 117/2011). Je to dané zámerom, aby sa vyriešením takejto otázky prispelo k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Posúdenie otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v tom-ktorom spore zaťažovalo, spočíva v každom jednotlivom prípade (v každom jednotlivom civilnom sporovom konaní) na posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych a v iných prípadoch s a spravidla už nevyskytujúcich skutkových okolnostiach, ktoré sú svojou povahou jedinečné a neopakovateľné. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu takáto individuálna otázka ani nemôže mať znaky zásadného právneho významu.

32. Právnou otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka, kto je v danom spore nositeľom dôkazného bremena. Pre zodpovedanie tejto otázky je totiž rozhodujúca hmotnoprávna úprava vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje svoje právo alebo povinnosť žalovaného. Dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, v ktorého záujme je preukázanie pravdivosti ním tvrdených skutočností, zakladajúcich ním tvrdené právo. Na druhej strane žalovaného zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní skutočností, ktoré vylučujú existenciu uplatňovaného práva, ak jeho existenciu žalobca preukázal (tak napr. rozhodnutia sp. zn. 2 Cdo 256/2012 a 6 Cdo 95/2011).

33. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku náležite uviedol, na základe akých skutočností dospel k záveru, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno preukázania splnenia ponukovej povinnosti vyplývajúcej mu z ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce, keď pritom poukázal aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 138/2012 z 30. septembra 2013. V súvislosti s unesením bremena tvrdenia žalovaným ohľadne otázky splnenia ponukovej povinnosti v zmysle ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce, žalovaný predložil súdu organizačnú štruktúru, čím preukazoval, že pred podaním výpovede nemal pre žalobcu iné vhodné voľné pracovné miesto, ktoré by mohol žalobcovi ponúknuť. Žalobca ako zamestnanec však namietal, že v jednotlivých mesiacoch roka 2015 i v čase dania výpovede bolo u žalovaného obsadzovaných niekoľko pracovných miest spoločnosťou ADECCO s. r. o. Na základe uvedeného, sa tak dôkazné bremeno preukázať, že zamestnancom označené pracovné miesta boli ku dňu výpovede obsadené inými pracovníkmi (napr. predloženie pracovných zmlúv) prenieslo znova na zamestnávateľa, ktorý túto skutočnosť v konaní nepreukázal. Následkom aj tejto skutočnosti bolo potom vyhovieť žalobe, keď súdy nižšej inštancie zhodne skonštatovali aj neexistenciu priamej príčinnej súvislosti medzi zrušením pracovného miesta žalobcu na základe organizačnej zmeny z 31. mája 2015 a nadbytočnosťou žalobcu. Pri hodnotení dôkazov nemožno odvolaciemu súdu vyčítať pochybenia, keďže dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy - porovnaj ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Preto ani nemožno polemizovať so závermi dovolacieho súdu, ktoré žalovaný namietal v dovolaní (porovnaj napr. rozhodnutie sp. zn. 5 Cdo 328/2012). Odvolací

súd pri riešení otázky, kto je v danej veci nositeľom bremena tvrdenia, dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena sa v ničom neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej vo vyššie označenom rozhodnutí.

34. Poukazujúc na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolateľ ďalej namietal nesprávnosť právneho posúdenia odvolacím súdom, ohľadne hodnotenia absencie príčinnej súvislosti medzi nadbytočnosťou žalobcu a prijatou organizačnou zmenou, nakoľko pracovná pozícia riaditeľa závodu bola rozhodnutím žalovaného z 15. júna 2015 zrušená a dodnes u žalovaného takáto pozícia nebola opätovne vytvorená.

35. Dovolateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi, na ktorých odvolací súd založil svoj rozsudok, avšak ani pri prístupe k jeho dovolaniu podľa obsahu tohto procesného úkonu (§ 124 ods. 1 CSP) nemožno ustáliť, konkrétnu ktorú právnu otázku mal na mysli v rámci argumentácie, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z dovolania ani nevyplyva, vo vzťahu ku ktorému rozhodnutiu dovolacieho súdu došlo k judikatórnemu odklonu v riešení tej otázky, ktorú mal na mysli.

36. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd (porovnaj sp. zn. 2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 235/2016, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

37. Vymedzenie dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, aké žalovaný predkladá vo svojom dovolaní a aké z obsahu jeho dovolania možno vyvodit', preto nezodpovedá spôsobu vymedzenia v zmysle § 431 až § 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje Civilný sporový poriadok za dôvod pre odmietnutie dovolania (§ 447 písm. f/ CSP).

38. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odmietol dovolanie žalovaného, a to v časti namietajúcej vadu zmätočnosti (§ 420 písm. f/ CSP) ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP a vo zvyšnej časti, namietajúcej odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ako procesne neprípustné podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

39. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odvolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.